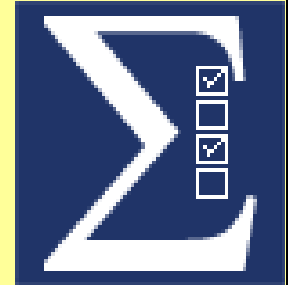

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Лабораторія з прикладних
соціологічних досліджень**

Факультет соціології

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ UNIDOS-5

*З лютого 2009 року факультет соціології в межах виконання держбюджетної теми № 06БФ017-01 "Менеджмент у вищій школі України: адаптація до європейського контексту" та для підвищення якості навчального процесу започаткував щорічне моніторингове дослідження. Проект **UNIDOS** (УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ) здійснюється в межах студентської практики двічі на рік. Опитувальник містить постійну (моніторингову) і змінну частини. Всього проведено 5 хвиль дослідження. Дослідження здійснюється студентами старших курсів під керівництвом викладачів факультету та за підтримки керівництва університету. П'ята хвиля дослідження була проведена з 9 лютого по 15 березня 2011р. В межах цієї хвилі опитано 1212 студентів (похибка вибірки не перевищує 5% із довірчою імовірністю 0,95). Охоплено всі факультети та інститути університету за виключенням Військового інституту.*

КИЇВ – 2011

Опитування UNIDOS присвячене дослідженню різних сфер студентського життя. До 5-ї хвили UNIDOS (зима 2011 р.) було включено наступні теми:

1. Задоволеність студентів навчальним процесом
2. Ставлення студентів до інформаційних ресурсів
3. Задоволеність студентів діяльністю органів студентського самоврядування
4. Очікування студентів щодо ринку праці та подальшого працевлаштування
5. Ціннісні орієнтації студентів
6. Соціально-економічний статус студентів університету

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ

Одним із завдань 5-ї хвили UNIDOS було дослідити рівень задоволеності студентів різними аспектами навчання в університеті. Метою було дізнатися як про задоволеність різними складовими навчання (формальні показники якості освітнього процесу), так і про задоволеність тими аспектами студентського життя, без якого неможливі гармонійний процес навчання і розвиток особистості студента. Також, студенти оцінювали важливість заходів, які на їх думку, допоможуть підвищити якість освітнього процесу на їх факультеті.

За результатами дослідження було виявлено, що *серед різних аспектів студентського життя в університеті* найбільше студенти задоволені (Див. діаграму 1):

1. Щоденним графіком занять.
2. Рівнем викладання.
3. Якістю отриманих теоретичних знань
4. Ставленням викладачів до студентів.
5. Умовами вступу до університету.

Студенти природничих факультетів більше ніж студенти гуманітарних та суспільствознавчих факультетів задоволені роботою викладачів, реалізацією себе в науковій сфері та переліком дисциплін. Натомість студенти гуманітарних та суспільствознавчих факультетів більше за студентів природничих факультетів задоволені наявною в бібліотеках літературою.

В дослідженні було включено ряд питань стосовно *складових навчального процесу*. Найбільше студенти задоволені семінарськими і практичними заняттями, консультаціями з науковим керівником та лекційними заняттями. Найменше студентів університету задовольняють наявні можливості приймати участь у міжнародних освітніх програмах (Див діаграму 2). Цікаво, що студенти молодших курсів більшою мірою, ніж студенти старших курсів задоволені консультаціями з викладачами та науковим керівником.

Серед різних *заходів підвищення якості навчального процесу на факультеті* найбільш важливими студенти назвали такі (Див. діаграму 3) :

1. Розширення міжнародних зв'язків факультету.
2. Посилення зв'язку теоретичних знань з практикою.
3. Проходження практики в провідних установах за спеціальністю.
4. Збільшення технічного оснащення факультетів (комп'ютери, лабораторне та мультимедійне обладнання).
5. Покращення рівня забезпечення факультетів навчально-методичною літературою.

Такі заходи підвищення якості освітнього процесу, як розширення міжнародних зв'язків та практика в провідних установах були вище оцінені студентами гуманітарних та суспільствознавчих факультетів ніж студентами природничих.

Для покращення *особистої ситуації з навчанням* найбільш нагальним студенти визначали:

- необхідність посилити зв'язок отриманих знань з практикою;
- приділити більше уваги вивченню іноземних мов;
- збільшити кількість годин на практичні заняття за спеціальністю;
- запровадити складання списків факультативних курсів за вибором;
- зробити більш гнучкою систему переходу з факультет на інший і, навіть, до іншого ВНЗ.

Найменш важливими заходами покращення особистої ситуації з навчанням студенти вказали зменшення розміру навчальних груп, покращення викладацького складу, збільшення кількості навчальних годин на вивчення теоретичного матеріалу та підвищення дисципліни (Див. діаграму 4).

В цілому, студенти старших курсів відзначають більш нагальними, ніж студенти молодших курсів, всі заходи пов'язані з практикою за спеціальністю для подальшого працевлаштування.

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

За результатами дослідження, було встановлено, що студенти дуже активно використовують Інтернет-ресурси. Для навчання та наукової роботи ними користується майже половина опитаних (48%) і майже 75% використовує інтернет для спілкування (електронна пошта, чат, форум тощо) щодня.

В цілому, серед різноманітних бібліотек, з метою навчання впродовж року, студенти користуються *найбільше бібліотеками факультетів* – 88,5%. На другому місці за відвідуваністю знаходиться бібліотека університету, нею користуються - 66,5% опитаних. На третьому місці - Національні наукові бібліотеки, ними впродовж року користуються 57,1% студентів університету.

Серед електронних бібліотек найбільшим попитом впродовж року користуються *українські електронні бібліотеки*(79,9%), *зарубіжні електронні бібліотеки*(73,7%) та *електронні бібліотеки факультетів*(69,6%) (Див. діаграму 5).

Електронна бібліотека університету, в порівнянні з іншими електронними бібліотеками, є найменш популярною серед студентів - 39,2% нею не користуються взагалі.

Активне використання Інтернет-ресурсів для навчання доводить твердження про те, що наше суспільство все більше набуває рис інформаційного суспільства. Це є надійним показником того, що студенти університету готові до новведень в освітній сфері, наприклад, до введення дистанційних курсів навчання. Добрим показником рівня знань іноземної мови є і те, що майже 20% використовують принаймі декілька разів на тиждень іноземні електронні бібліотеки для навчання.

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Окремо в межах дослідження увага була приділена оцінці рівня задоволеності студентів діяльністю різних органів студентського самоврядування в університеті.

Найбільш високо студентами університету була оцінена діяльність *Наукового товариства студентів та аспірантів* та *конференції* студентів та аспірантів факультетів (Див. діаграму 6). Також, було виявлено, що студенти молодших курсів усіх факультетів більш оптимістично оцінюють усі органи студентського самоврядування, ніж студенти старших курсів, що можна пояснити особливостями віку, а також відсутністю досвіду залучення до діяльності цих органів.

ОЧІКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО РИНКУ ПРАЦІ ТА ПОДАЛЬШОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Серед різних планів студентів на майбутнє після закінчення університету можна виділити такі "стратегії майбутнього":

1) "наука та держслужба", яка включає такі варіанти майбутнього як: "вступити на навчання до аспірантури", "працювати за фахом в держустанові/ на держпідприємстві", "працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі";

2) "бізнес-кар'єра", яка включає: "працювати за фахом у комерційній установі", "відкрити власну справу";

3) "пошук іншого", до цієї стратегії відноситься: "працювати, але не за фахом", "отримати освіту за іншою спеціальністю";

4) "еміграція", яка включає: "виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування".

Стратегія *"наука та держслужба"* найбільш властива соціо-гуманітарним факультетам: історичному, філософському та юридичному факультетам, а також природничим: фізичному та хімічному факультетам. Варто відмітити, що дана стратегія також переважає за інші стратегії на цих факультетах, крім юристів, які все ж таки більше бажають зробити бізнес-кар'єру.

Стратегія *"бізнес-кар'єра"* властива найбільше студентам інституту журналістики (які бажають працювати в комерційних установах), а також студентам Інституту міжнародних відносин, факультету психології та Інституту філології. Значною мірою бажають будувати бізнес-кар'єру (створювати власну справу) студенти-економісти та юристи. Найменше хотіли б йти в бізнес студенти-історики.

Стратегія *"пошук іншого"* найбільше властива студентам-філологам, математикам, соціологам, психологам та філософам. Здебільшого, студенти хотіли б отримати другу освіту, але також передбачають велику ймовірність працювати не за фахом. Найменше властива така стратегія хімікам.

Стратегія *"еміграція"* найбільше властива студентам-філологам, а найменше всього бажають залишати свою країну студенти-історики. Значною мірою мають відповідні погляди на майбутнє студенти фізичного факультету та факультету кібернетики серед технічних факультетів, та факультету соціології та інституту міжнародних відносин серед соціо-гуманітарних факультетів.

Розглянемо студентське бачення оптимального співвідношення вільного часу та гарантій стабільності на майбутньому місці роботи (див. Табл. 2). Студенти всіх факультетів обирають варіант "мати власну справу", що передбачає майже повну відсутність вільного часу та наявність ризиків (відсутність гарантій). Найбільше такий варіант розповсюджений серед студентів-економістів та юристів. Найменш пріоритетним (причому з великим відривом від інших) є варіант мати "невеликий зарібок, але більше вільного часу". Гарантії важливі для студентів, адже вони радше працювали б за "невеликий, але стабільний зарібок і впевненість у завтрашньому дні", ніж обирали б "багато працювати і багато заробляти, нехай навіть без особливих гарантій на майбутнє", хоча обидва варіанти співвідношення вільного часу та гарантій стабільності посідають "середнє місце" в уявленнях студентів.

Варто зазначити, що спостерігаються певні розбіжності між стратегіями студентів на майбутнє та їх вибором бажаного співвідношення вільного часу та гарантій стабільності. Адже "мати власну справу" переважною мірою бажують студенти всіх факультетів, хоча студентам багатьох факультетів притаманна стратегія "наука та держслужба" (що було зазначено вище), яка не передбачає наявності власної справи. Подивимося на дані трохи з іншої точки зору – через співвідношення студентських стратегій майбутнього працевлаштування та їх бачення оптимального розподілу вільного часу та гарантій стабільності на майбутньому місці роботи (див. діаграму 7). Дійсно, ті студенти, які переважно обирають варіант "мати власну справу", що передбачає майже повну відсутність вільного часу та наявність ризиків, орієнтуються в майбутньому саме на бізнес-кар'єру. Студенти частіше обирають варіанти "невеликий, але стабільний зарібок..." та "невеликий зарібок, але більше вільного часу", якщо орієнтуються на науку та держслужбу. Певні розбіжності в уявленнях спостерігаються у тих студентів, для яких важливо "багато працювати і багато заробляти", бо здебільшого вони мають стратегію працювати в науковій сфері або держслужбі (в яких начебто неможливо отримати великих грошей), а вже потім робити кар'єру в бізнесі. Можливо, це свідчить про неусталеність уявлень про майбутнє працевлаштування в цій групі студентів. Ці ж студенти трохи більше, ніж інші, орієнтовані на еміграцію. В цілому, стратегії "еміграція" та "пошук іншого" посідають третє місце по відношенню до стратегій "наука та держслужба" та "бізнес-кар'єра".

Переважаюча кількість студентів всіх факультетів вважає, що буде мати певні проблеми з пошуком роботи, основною проблемою вбачається пошук роботи, яка б відповідала їх запитам (див. Табл. 3). Значні складнощі із роботою очікують студенти геологічного, біологічного та географічного факультетів (13%, 12% і 11% відповідно). Найбільшими оптимістами в плані знаходження роботи виявилися студенти економічного факультету та факультету кібернетики, на третьому місці – студенти хімічного факультету.

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Оскільки університет виконує не тільки навчальну, але й виховну функцію, важливо здійснювати моніторинг ціннісних орієнтацій студентів як показник впливу ВНЗ на громадянське становлення, світогляд, патріотичні та політичні орієнтації.

За результатами дослідження було з'ясовано, що студенти *ідентифікують себе* в першу чергу як:

1. громадяни України (52,5%);
2. громадяни світу (13,8%);
3. представники свого етносу та нації (7,8%);
4. громадяни Європи (6,6%).

Найбільшого значення, в ієрархії *цінностей близького та далекого оточення*, студенти надають своїй родині (92,8%), статусу студента (88,8%), своєму рідному місту або селу (70,3%), та громадянству України (64,6%).

Серед *найбільш визначних подій XX-XXI ст.* студенти називали такі події як проголошення незалежності (57,1%), Велика Вітчизняна війна (35,5%), розпад СРСР (27,6%), чорнобильська катастрофа (26,1%), прийняття конституції України (21,9%) та голодомор (20,7%).

В межах даної хвили UNIDOS окремим блоком було розглянуто *ціннісні орієнтації студентів* університету. З поміж переліку різних цінностей найбільш важливими студенти вказали такі:

1. безпека родини,
2. життя в ладу з самим собою,
3. повага до батьків
4. стабільність і впевненість у завтрашньому дні
5. матеріальний добробут
6. порядок в країні.

За результатами дослідження також було виявлено, що в структурі ціннісних орієнтацій студентів можна виділити 5 основних груп. Перша група - це *цінності громадянського суспільства*: порядок в країні, підтримка справедливості, громадянських прав, державної влади та національних традицій. Друга група – *цінності статусу*, такі як репутація, кар'єра, статус в суспільстві, матеріальний добробут, навчання та робота за кордоном. Третя група – *цінності оточення та внутрішнього комфорту*: повага до батьків і старших, безпека родини, підтримка друзів і колективу, допомога ближньому, терпимість до оточуючих та життя в ладу з самим з собою. Четверта група – *традиційно-патерналістські цінності*, серед яких: добрі стосунки з сусідами, запровадження цензури та релігійність. І остання, п'ята, група – *цінності економічного лібералізму*: невтручання влади, недоторканість приватної власності та підтримка конкуренції.

Також, більш детально було розглянуто *ліберальні цінності* студентів університету. Виявлено, що серед різних ліберальних цінностей, таких як: свобода, рівність, справедливість, толерантність та приватна власність, - найбільше студенти орієнтуються на справедливість, рівність перед законом та свободу.

Для здійснення порівнянь між ціннісними орієнтаціями студентів університету та молоді України в цілому у дослідженні було використано *методику оцінки ціннісного зсуву Р. Інглехарта*, яка протягом останніх 30-ти років активно використовується в міжнародних дослідженнях світового рівня. Суть

методики полягає у фіксації ціннісного зсуву в орієнтаціях людей від матеріальних цінностей до нематеріальних (постматеріальних). Люди, які переважно орієнтуються на матеріальні цінності (матеріалісти), в першу чергу відзначають важливість забезпечення економічного розвитку своєї країни, безпеки своєї родини та збереження матеріального добробуту. Надзвичайно важливими для них є завдання виживання: забезпечення фізичного існування людини, підтримка високих темпів економічного розвитку та дієздатних військових частин, тощо. Люди, які орієнтуються більшою мірою на постматеріальні цінності (постматеріалісти), відзначають важливість забезпечення умов для самовираження та самовизначення людини як особистості, збереження свободи слова, захисту оточуючого середовища тощо. І матеріалісти, і постматеріалісти присутні в усіх суспільствах, і ціннісний зсув може бути емпірично зафіксований через зміну пріоритетів від орієнтацій на матеріальні цінності до орієнтацій на постматеріальні цінності внаслідок різних причин економічного та політичного характерів. Отже, при порівнянні даних UNIDOS з даними останньої хвилі Світового дослідження цінностей (World values survey)¹ було виявлено, що студенти університету більше схильні обирати постматеріальні цінності, ніж молодь України загалом, крім цього, відсоток матеріалістів серед студентів університету менший, ніж по країні серед молоді в цілому (див. діаграму 8).

Серед найбільш важливих речей, яких на сьогодні не вистачає українцям, студенти обрали такі: культура та вихованість (50,7%), стабільність і впевненість у завтрашньому дні (49,4%) та матеріальний добробут (45,7%). Найменш важливими були вказані можливість відпочити та політичні права.

Окремим завданням дослідження було вивчення мовних орієнтацій студентів. На рівні держави, в своїх мовних орієнтаціях студенти майже одностайні і бажають мати лише одну державну мову - українську (74,3%), близько 15% хотіли б бачити дві мови – українську та російську, і лише 8,6% байдуже ставляться до мовного питання. Блінгвізм більшою мірою проявляється на рівні спілкування в побуті, так 42,4% опитаних хочуть, щоб їх діти говорили українською і російською в рівній мірі, близько 40% - тільки українською мовою, а 6,9% - лише російською мовою.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Серед різних завдань UNIDOS незмінно актуальним залишається вивчення соціального походження студентів (професійна зайнятість, освітній рівень та матеріальний рівень їх батьків). Ці дані можуть бути інтерпретовані як непрямі показники іміджу освіти в Київському університеті як провідному ВНЗ країни та "спадковості" вищої освіти між поколіннями.

В середньому, за віком батьки студентів університету - це люди до 50 років, які мають одну або дві дитини, добре освічені, займають високі позиції в суспільстві та добре забезпечені. Розглянемо більш детально освітній, матеріальний рівні та професійну зайнятість батьків студентів.

За результатами різних хвиль UNIDOS протягом останніх трьох років було виявлено, що за освітнім рівнем батьки наших студентів це високоосвічені люди.

¹ Це міжнародне дослідження здійснюється хвилями з періодичністю 4-5 років. Для порівнянь використано хвилю 2005-2007рр.

Більше половини опитаних вказують, що в їх родинх обоє з батьків мають повну вищу освіту. Відсоток родин студентів університету, де обоє з батьків мають науковий ступінь, – 1,6-2%, а родин, де один з батьків має науковий ступінь, – 3,6%. Кількість родин, де один або обоє з батьків мають середню та середню спеціальну освіту, традиційно залишається невеликою - до 2%.

За типом зайнятості батьки студентів університету - в переважній більшості керівники підприємств, спеціалісти технічного профілю, спеціалісти в галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти та підприємці дрібного, середнього і великого бізнесу.

За оцінками матеріального стану своїх батьківських родин лише 12,7% студентів відносять себе до заможних людей, які живуть у повному достатку. Батьки цих студентів працюють керівниками підприємств або самі є підприємцями великого та середнього бізнесу. 25,7% опитаних вважають себе цілком забезпеченими і можуть заощаджувати. Батьки в таких родинх - здебільшого спеціалісти різного профілю та дрібні підприємці. Близько 26% студентів відмітили, що їх родини також забезпечені, але не можуть заощаджувати. Батьки цих студентів переважно є спеціалістами технічного профілю та кваліфіковані робітники. І майже 23% респондентів вважають себе малозабезпеченими.

В цілому, родини студентів університету є більшою мірою забезпечені в порівнянні з матеріальною та фінансовою ситуацією родин по країні загалом. Так, за результатами моніторингу Інституту соціології НАН України відсоток родин з високо-забезпечених верств складає лише 0,2%, до забезпечених родин з можливістю здійснення заощаджень відносять себе 3,4% опитаних, до забезпечених родин але без можливості заощаджувати -15,9% респондентів. А до малозабезпечених себе відносять- 36,4% опитаних².

---

² Українське суспільство 1992-2010р. Соціологічний моніторинг/За ред..В.Ворони, М. Шульги.-К.: Інститут соціології НАН України, 2010р. -С.577

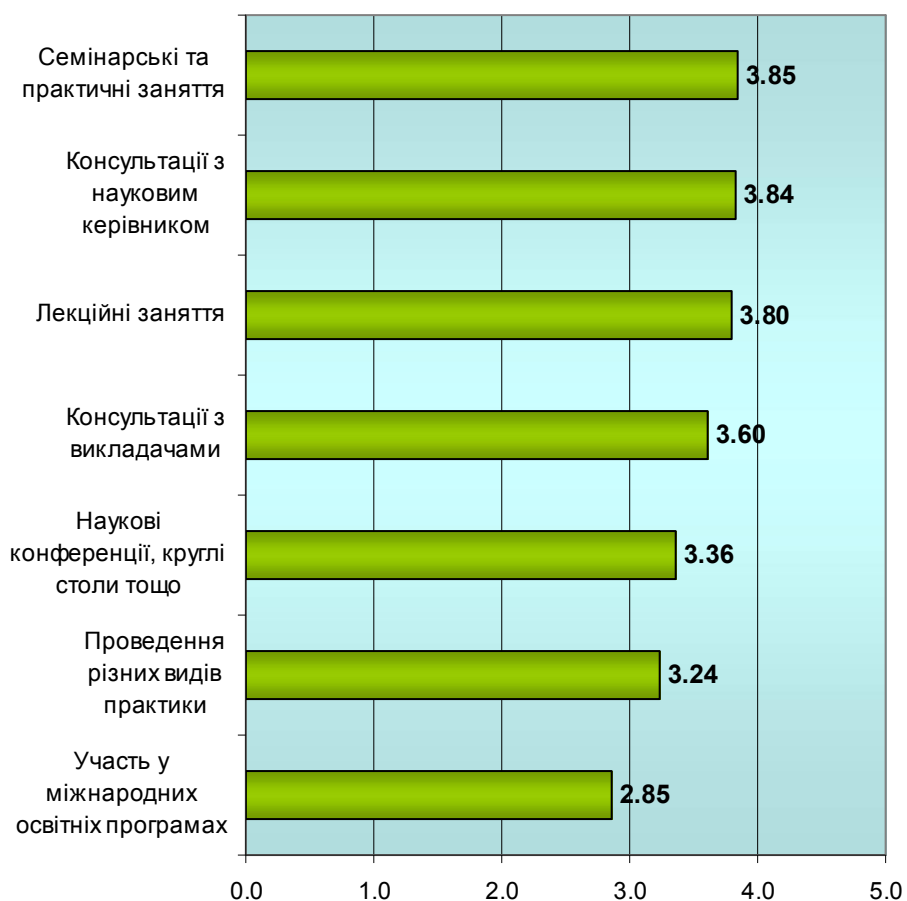

Діаграма 1

Рівень задоволеності різними аспектами студентського життя в університеті, середній бал за 5-ти бальною шкалою

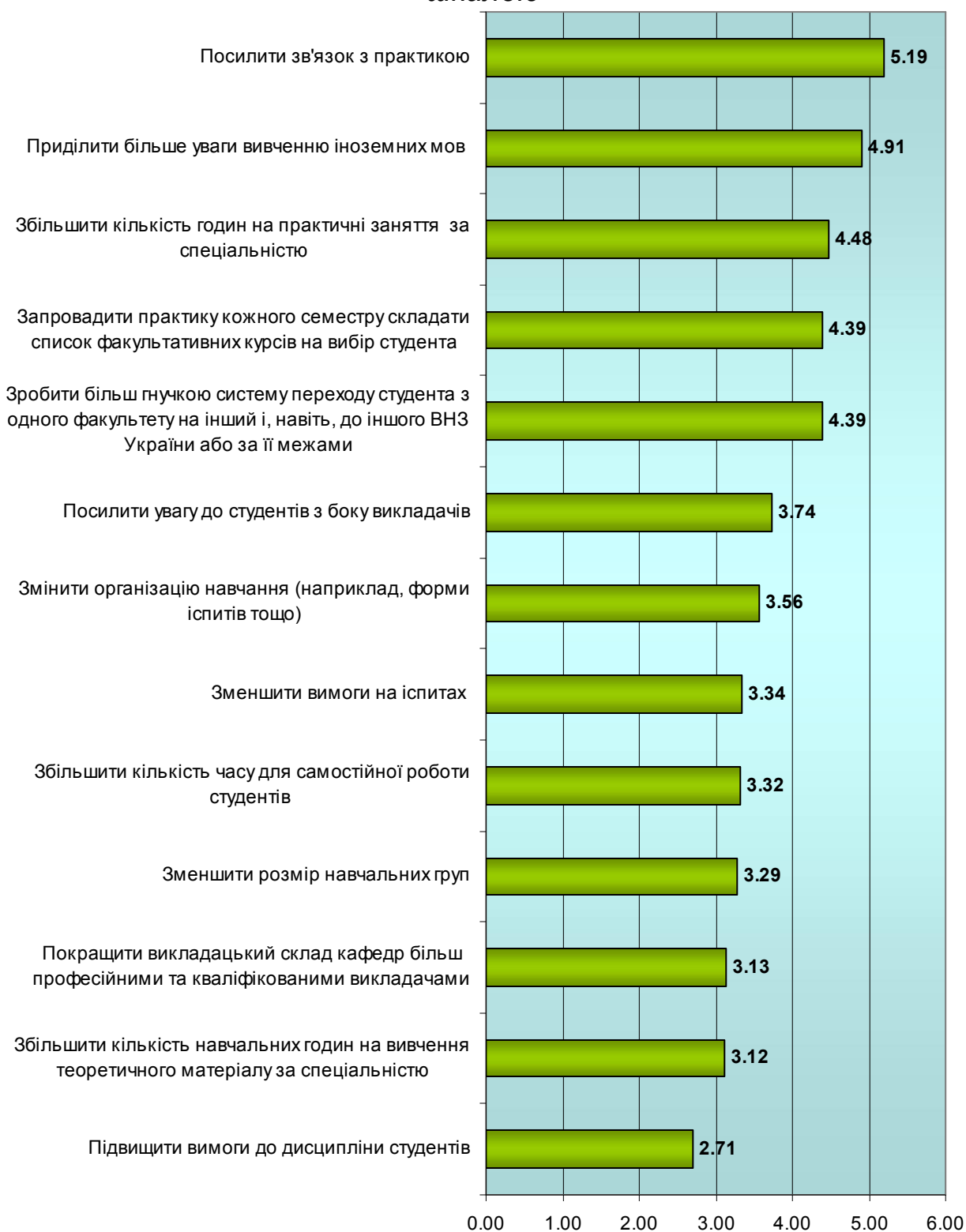
*Рівень задоволеності складовими
навчального процесу на факультеті,
середній бал за 5-ти бальною шкалою*

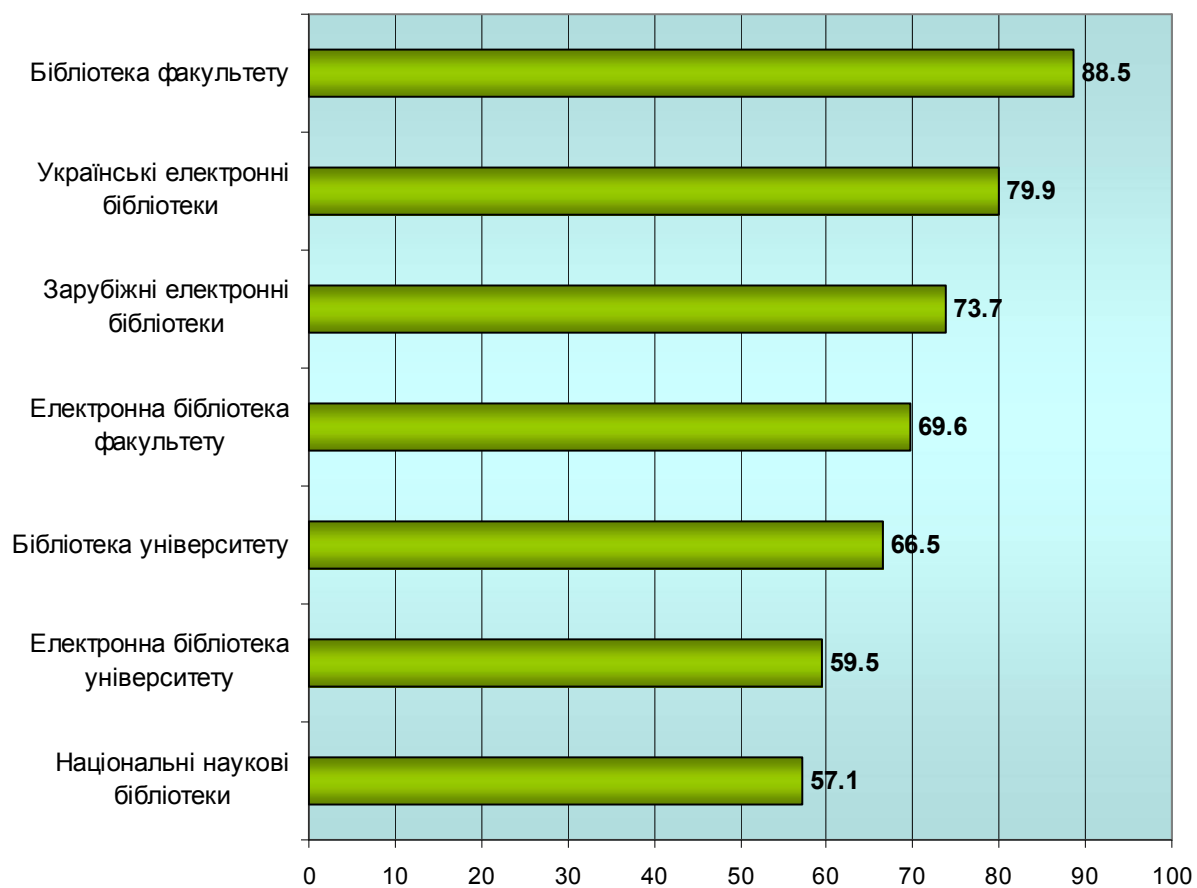
Оцінка важливості різних заходів підвищення якості навчального процесу, середній бал за 7-ми бальною шкалою

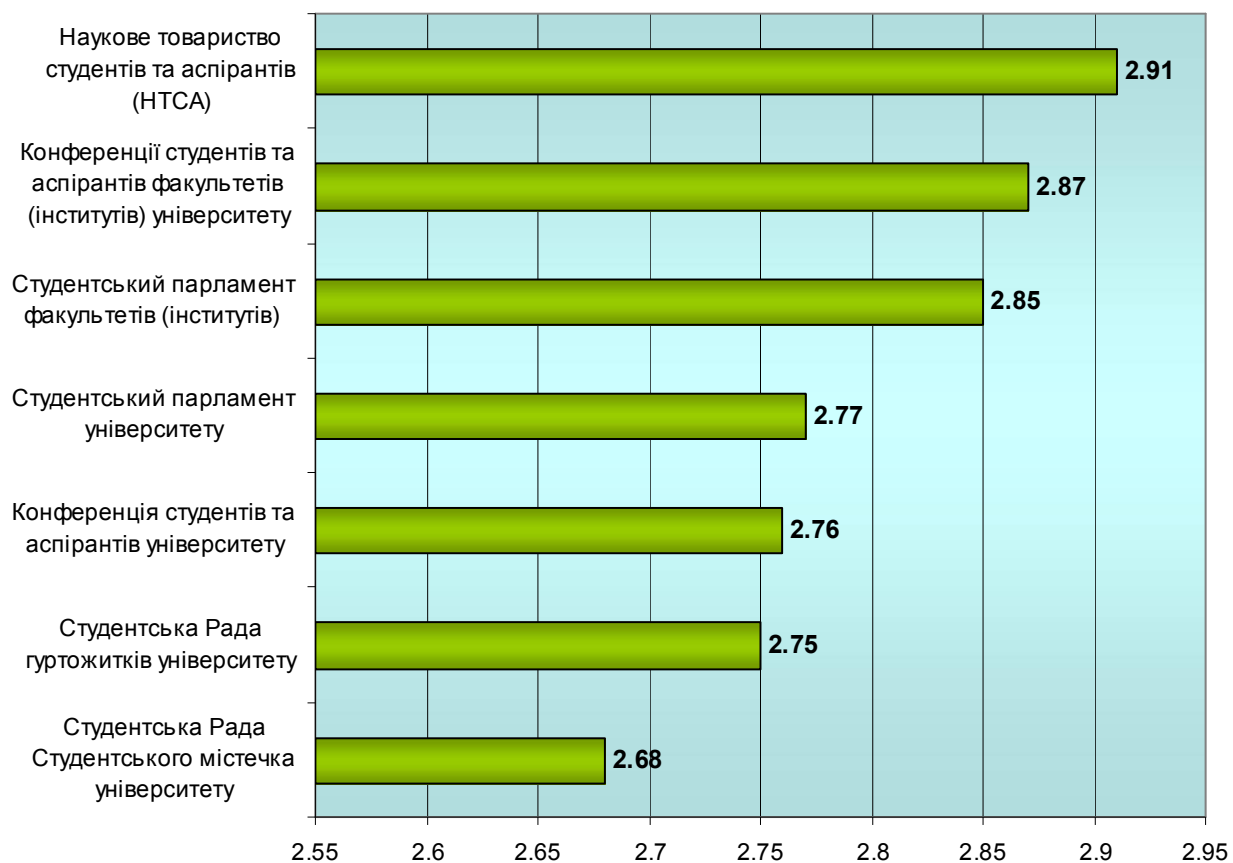
Нагальні заходи покращення ситуації з навчанням на думку студентів, середній бал за 7-ми бальною шкалою

Діаграма 5

Використання бібліотек впродовж року, % до всіх

*Рівень задоволеності діяльністю органів
студентського самоврядування в університеті,
середній бал за 5-ти бальною шкалою*

Стратегії майбутнього серед студентів різних факультетів

(в % серед тих, хто відповіли, по кожному факультету)

	Наука та держслужба	Бізнес-кар'єра	Пошук іншого	Еміграція	Відсутність планів
Біологічний факультет	56%	48%	28%	47%	22%
Географічний факультет	53%	57%	36%	36%	16%
Геологічний факультет	52%	54%	44%	35%	10%
Економічний факультет	52%	62%	26%	31%	1%
Історичний факультет	65%	21%	48%	19%	22%
Механіко-математичний факультет	37%	62%	49%	32%	11%
Радіофізичний факультет	52%	56%	37%	39%	16%
Кібернетичний факультет	32%	71%	33%	48%	13%
Факультет соціології	48%	55%	48%	45%	5%
Факультет психології	53%	73%	45%	32%	10%
Фізичний факультет	68%	48%	32%	49%	8%
Філософський факультет	65%	57%	43%	25%	5%
Хімічний факультет	70%	51%	16%	33%	14%
Юридичний факультет	58%	66%	31%	28%	9%
Інститут філології	39%	72%	52%	57%	5%
Інститут міжнародних відносин	45%	74%	25%	45%	5%
Інститут журналістики	34%	79%	40%	28%	5%

Таблиця 2

Стратегії майбутнього серед студентів різних факультетів

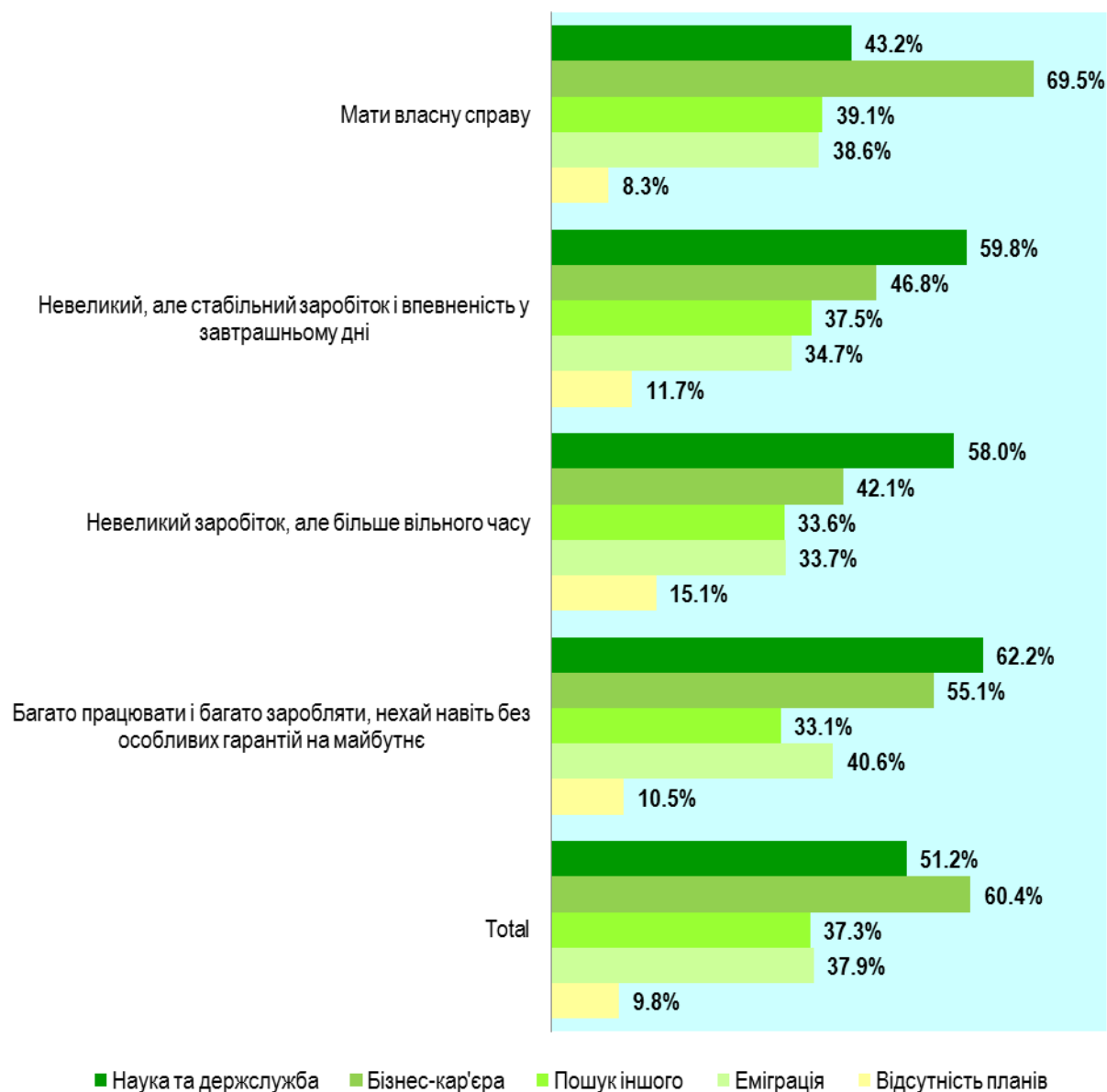
(в % серед тих, хто відповіли, по кожному факультету)

	Мати власну справу	Невеликий, але стабільний зарібок і впевненість у завтрашньому дні	Невеликий зарібок, але більше вільного часу	Багато працювати і багато заробляти, нехай навіть без особливих гарантій на майбутнє
Біологічний факультет	37%	34%	5%	24%
Географічний факультет	49%	33%	5%	13%
Геологічний факультет	60%	31%	2%	8%
Економічний факультет	75%	14%	1%	9%
Історичний факультет	35%	32%	8%	24%
Механіко-математичний факультет	48%	32%	3%	17%
Радіофізичний факультет	52%	20%	10%	18%
Кібернетичний факультет	41%	21%	10%	29%
Факультет соціології	50%	25%	6%	19%
Факультет психології	60%	21%	5%	14%
Фізичний факультет	57%	20%	9%	15%
Філософський факультет	49%	17%	5%	29%
Хімічний факультет	37%	35%	8%	19%
Юридичний факультет	68%	11%	3%	19%
Інститут філології	56%	16%	3%	24%
Інститут міжнародних відносин	64%	14%	3%	20%
Інститут журналістики	60%	17%	3%	20%

Співвідношення стратегій майбутнього та бажаного розподілу вільного часу та гарантій стабільності

(в % серед тих, хто відповіли)

Таблиця 3

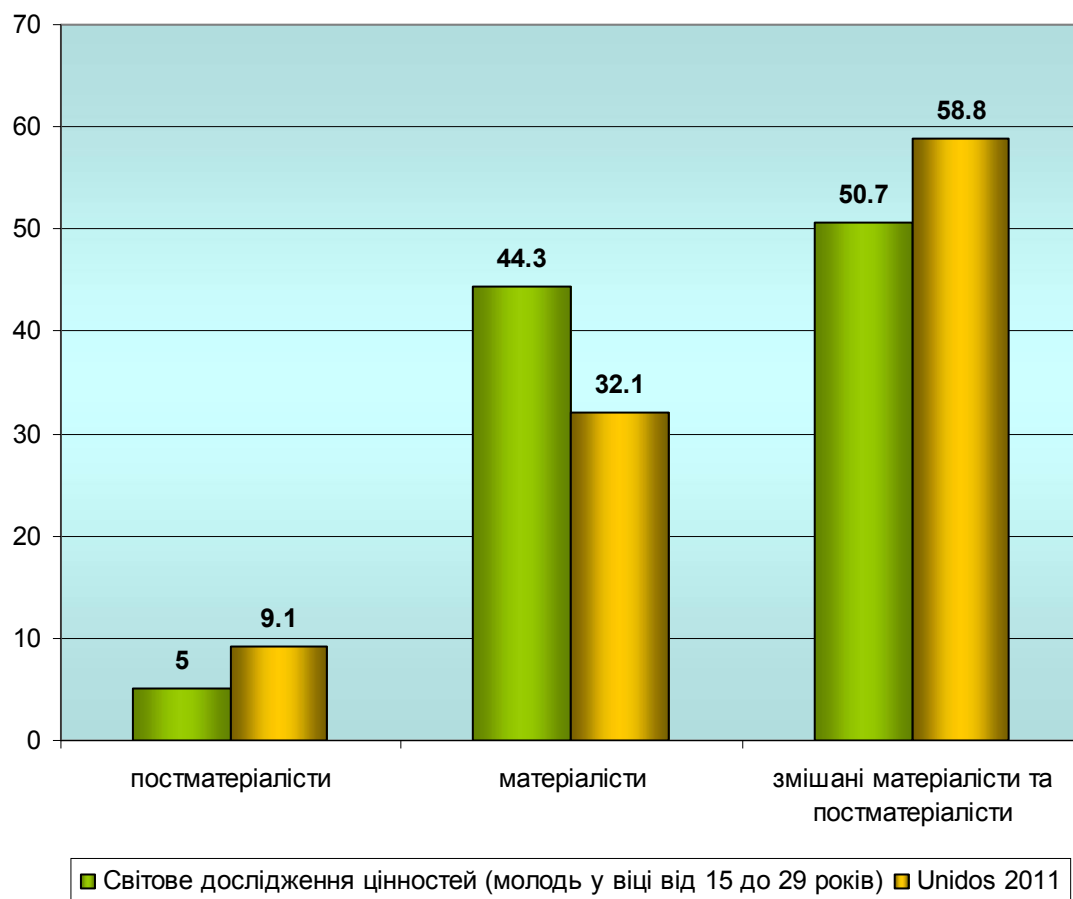
Погляди на шанси пошуку роботи серед студентів різних факультетів

(в % серед тих, хто відповіли, по кожному факультету)

	Я не буду мати складнощів з пошуком роботи	Я буду мати лише невеликі складнощі з пошуком роботи	Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїм запитам	Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїй освіті	Я буду мати значні складнощі з пошуком роботи	Я не знаю
Біологічний факультет	5%	17%	29%	10%	12%	27%
Географічний факультет	17%	8%	21%	37%	11%	6%
Геологічний факультет	10%	19%	31%	17%	13%	10%
Економічний факультет	32%	22%	30%	1%	5%	10%
Історичний факультет	16%	16%	26%	21%	7%	13%
Механіко-математичний факультет	13%	13%	38%	21%	%	15%
Радіофізичний факультет	14%	10%	37%	17%	%	22%
Кібернетичний факультет	27%	27%	17%	8%	2%	19%
Факультет соціології	3%	23%	47%	14%	2%	11%
Факультет психології	10%	19%	38%	11%	%	22%
Фізичний факультет	15%	18%	29%	13%	2%	23%
Філософський факультет	18%	16%	31%	16%	7%	11%
Хімічний факультет	25%	24%	16%	6%	5%	24%
Юридичний факультет	20%	28%	22%	6%	4%	21%
Інститут філології	12%	24%	37%	7%	3%	17%
Інститут міжнародних відносин	17%	26%	37%	9%	3%	7%
Інститут журналістики	20%	29%	31%	2%	4%	15%

Діаграма 8

Рівень орієнтацій молоді на матеріальні та постматеріальні цінності(% до тих, що відповіли)

ОДНОМІРНІ РОЗПОДІЛИ ВІДПОВІДЕЙ НА ЗАПИТАННЯ АНКЕТИ

1. Вкажіть факультет, на якому Ви навчаєтесь

	Частота	% до всіх
Біологічний факультет	64	5,3
Географічний факультет	68	5,6
Геологічний факультет	52	4,3
Економічний факультет	77	6,4
Історичний факультет	63	5,2
Механіко-математичний факультет	63	5,2
Радіофізичний факультет	63	5,2
Факультет кібернетики	63	5,2
Факультет соціології	64	5,3
Факультет психології	63	5,2
Фізичний факультет	64	5,3
Філософський факультет	63	5,2
Хімічний факультет	63	5,2
Юридичний факультет	104	8,6
Інститут філології	120	9,9
Інститут міжнародних відносин	95	7,8
Інститут журналістики	63	5,2

2. Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь?

	% до всіх
Перший	19,7
Другий	21,5
Третій	25,7
Четвертий	13,3
ОКР магістр 1-й рік навчання	18,1
ОКР магістр 2-й рік навчання	1,7
Без відповіді	0

3. Як Ви вважаєте, що є нагально необхідним для покращення Вашої власної ситуації з навчанням?

ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є НАГАЛЬНИМ 7 – ДУЖЕ НАГАЛЬНО

	Зовсім не є нагальним						Дуже нагально	Важко сказати	Без відповіді	Середнє
Змінити організацію навчання (наприклад, форми іспитів тощо)	20	13,5	14,5	15,7	11,7	8,6	10,3	4,4	1,3	3,56
Зменшити вимоги на іспитах	24,7	15,6	14,7	14,6	10,1	7,4	10,3	2	0,5	3,34
Посилити зв'язок з практикою	6,8	5,1	7,6	10,2	14,8	16,3	34,6	3,4	1,1	5,19
Зменшити розмір навчальних груп	31,8	11,9	11,1	11,7	8,7	8,5	12,1	2,5	1,7	3,29
Посилити увагу до студентів з боку викладачів	15,1	13,3	17,6	16,3	15,8	9	10	2	1	3,74
Покращити викладацький склад кафедр більш професійними та кваліфікованими викладачами	30,9	15,7	13,9	10,5	9,1	7,6	9,5	2,3	0,4	3,13
Запровадити практику кожного семестру складати список факультативних курсів на вибір студента	14,3	9,2	11,8	10,7	14,1	13,8	23,1	2,6	0,4	4,39
Приділити більше уваги вивченню іноземних мов	10,9	5,7	8,8	11,2	11,5	15,7	32,6	3,1	0,5	4,91
Збільшити кількість навчальних годин на вивчення теоретичного матеріалу за спеціальністю	28,5	14,5	17,6	12,6	8,5	7,4	7,8	2,5	0,6	3,12
Збільшити кількість годин на практичні заняття (лабораторно-дослідницькі роботи) за спеціальністю	12,3	7,8	10,6	12,2	17,5	16,5	19,9	2,9	0,3	4,48
Зробити більш гнучкою систему переходу студента з одного факультету на інший і, навіть, до іншого ВНЗ України або за її межами	15,1	7,6	10,4	13	12,4	14,4	22,1	4,5	0,5	4,39
Збільшити кількість часу для самостійної роботи студентів	27,4	13,5	15	12,1	10,9	9,1	9,6	2,1	0,3	3,32
Підвищити вимоги до дисципліни студентів	34,2	18,2	16	12,6	6,9	4	5	2,7	0,4	2,71

4. Якби Ви мали можливість повернути час назад, чи обрали б Ви знову свою спеціальність?

	% до всіх
Так	53,6
Ні	14,3
Важко сказати	26,1
Без відповіді	6

5, Чи задоволені Ви наступними аспектами студентського життя в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка?
ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ДУЖЕ ЗАДОВОЛЕНИЙ

	Зовсім незадоволений	Незадоволений	Важко сказати, задоволений чи ні	Задоволений	Дуже задоволений	Без відповіді	Середнє
Умовами вступу до університету	5,6	13,8	26,4	41,4	12,6	0,2	3,45
Вашим розкладом занять	7,1	18,3	26,2	39,7	8,2	0,5	3,24
Роботою Ваших викладачів	1,3	6,4	26,1	50,9	13,9	?	3,71
Зміною, в яку навчаєтесь	10,8	9,4	11,2	32,3	35,2	1,1	3,73
Розміром стипендії	25,2	27,3	24	15,4	4,8	3,3	2,46
Обладнанням університету (меблі, технічне оснащення)	10,8	25,1	26,6	31,1	5,9	0,5	2,96
Наявністю в бібліотеках університету літературою	10,9	22	31,1	30,9	4,9	0,2	2,97
Ставленням викладачів до студентів	2,3	8,6	32,8	48,3	7,8	0,2	3,51
Якістю отриманих теоретичних знань	2	8,4	25,7	53,9	9,8	0,1	3,61
Якістю отриманих практичних навичок	8,4	23,2	31	30,2	6,7	0,4	3,04
Можливістю реалізації себе в науковій сфері	5,7	15,8	42,7	28,6	6,5	0,7	3,15
Можливістю впливати на організацію навчального процесу	16,3	31,2	36,8	14,1	1,1	0,5	2,52
Переліком дисциплін, що викладаються	6	20,8	30,2	36	6,8	0,3	3,17

6, З якою періодичністю Ви користуєтесь різними видами бібліотек?

	Щодня	Деякі рази на тиждень	Деякі рази на місяць	Максимум раз на місяць	Деякі рази на рік	Ніколи	Без відповіді	Середнє
Бібліотека факультету	4,3	19,8	26,2	17,8	20,4	11,1	0,5	3,64
Бібліотека університету	1,5	8,5	16,2	15,4	24,9	32,5	1,1	4,52
Національні наукові бібліотеки	1,4	4,3	10,4	13,2	27,8	41,8	1,2	4,89
Електронна бібліотека факультету	6,1	15,9	20,3	13,7	13,6	29,5	0,9	4,03
Електронна бібліотека університету	3,3	12,4	15,8	12,9	15,1	39,2	1,3	4,43
Українські електронні бібліотеки	13,6	24,6	19,7	12	10	18,9	1,1	3,38
Зарубіжні електронні бібліотеки	11,5	19,7	17,8	10,5	14,2	25,5	0,7	3,73

7, З якою періодичністю Ви звертаєтесь до наступних Інтернет - ресурсів?

	Щодня	Декілька разів на тиждень	Декілька разів на місяць	Раз на місяць	Декілька разів на рік	Ніколи	Без відповіді
Інформаційні ресурси, необхідні для навчання, наукової роботи тощо	48,8	35	11,1	2,6	1,8	0,5	0,2
Інформаційно-розважальні ресурси (кіно, музика тощо)	55,5	29,2	10,1	3	1,3	0,7	0,2
Сайти новин (українські та закордонні)	41,7	28,5	15,5	6	4	4,1	0,3
Ресурси для спілкування (електронна пошта, чат, форум тощо)	74,6	16,6	3,7	2,2	1,6	1,1	0,2
Здійснення різноманітних покупок, сплата платежів, заробіток в Інтернеті	7,2	7,8	16,8	13,6	22,9	31,4	0,2

8, Якими були Ваші оцінки (за 5-ти бальною шкалою) за останню зимову сесію?

	Найнижча оцінка	Найвища оцінка	Середнє
Оцінки	2	5	4,4

9, Оцініть, будь ласка, міру своєї задоволеності наступними складовими навчального процесу та студентського життя на Вашому факультеті?

ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ЦІЛКОМ ЗАДОВОЛЕНИЙ

	Зовсім незадоволений	Скоріше незадоволений	Важко сказати, задоволений чи ні	Скоріше задоволений	Цілком задоволений	Немає такого виду діяльності	Не відвіую	Без відповіді	Середнє
Лекційні заняття	1,8	10,8	17,2	44,7	24,2	0,2	1	0,2	3,80
Семінарські та практичні заняття	1,5	10	17,3	43,8	26,7	0,1	0,3	0,3	3,85
Проведення різних видів практики	7,9	18,4	24,8	23,9	16,2	6,2	1,7	1	3,24
Консультації з викладачами	3,2	12,5	22,9	30,4	21,6	3,9	4,8	0,7	3,60
Консультації з науковим керівником	4,1	7,3	19,7	24	32,4	5,5	6	0,9	3,84
Наукові конференції, круглі столи тощо	4,3	8,9	26,4	20	11,5	5,2	22,5	1,1	3,36
Участь у міжнародних освітніх програмах	10,3	12,7	22,2	9,6	7,3	7,1	29,8	1	2,85
Концерти, різноманітні святкові заходи на факультеті	8	10,1	17,6	22,9	23,6	2,2	15,2	0,4	4,12

10, Які заходи, на Ваш погляд, є важливими для підвищення якості освітнього процесу на Вашому факультеті?

ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ Є ВАЖЛИВИМ 7 – ДУЖЕ ВАЖЛИВО

	Зовсім не є важливим						Дуже важливо		Важко сказати	Без відповіді	Середнє
	1,2	2	4,5	9,5	13,7	13	52,6	3,2			
Розширити міжнародні зв'язки факультету	1,2	2	4,5	9,5	13,7	13	52,6	3,2	0,3	5,92	
Змінити перелік дисциплін, що викладаються	10,8	9,9	12,3	21,5	18,6	11,1	12,7	2,4	0,6	4,15	
Збільшити технічне оснащення факультету(комп'ютери , лабораторне та мультимедійне обладнання)	2,9	4,6	8,5	12,8	17,2	15,5	36,6	1,6	0,4	5,34	
Застосовувати іноземні мови у навчальному процесі (проведення занять іноземною мовою)	6,6	6,2	10,3	12,7	13,7	13,9	34,3	2,1	0,2	5,04	
Покращити рівень забезпечення факультету навчально-методичною літературою	3,1	4,5	8,4	14,6	17,7	15,5	34	1,5	0,8	5,27	
Посилити зв'язок теоретичних знань з практикою	2,5	2,6	6	11,7	15,3	17,4	42	1,7	0,8	5,61	
Запровадити систематичне оцінювання студентами якості викладання	10,2	8,4	11,8	17,8	15,5	13,4	19,4	2,9	0,7	4,43	
Вдосконалити зміст і форми проведення практик	5,4	4,5	9,2	18	16,9	17,1	24,2	3,5	1,1	4,94	
Запровадити анонімне оцінювання знань під час іспитів	26,6	9,9	11,1	13,4	12,4	7,2	13,1	5,3	1,1	3,53	
Проводити практику в провідних установах за спеціальністю, брати участь у наукових проектах	3,2	3,1	5,7	12	13,9	14,2	44,3	2,7	0,9	5,59	

11, Під час навчання можуть виникати різні ситуації, В якій мірі Ви згодні з наступними висловлюваннями?

ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 7, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕ ПОГОДЖУЮСЬ, 7 – ПОВНІСТЮ ПОГОДЖУЮСЬ

	Повністю не згоден (-на)						Повністю згоден (а)		Без відповіді	Середнє
	10,7	12,6	16,4	16,7	14,3	11,5	17,2			
Я маю достатньо людей в університеті, до яких я можу звернутися із власними проблемами	10,7	12,6	16,4	16,7	14,3	11,5	17,2	0,7	4,15	
Я часто відчуваю, що успіхи в навчанні – це єдине, що вимагається від мене в університеті	11,5	10,8	15,9	17,2	15,5	14,2	14,5	0,4	4,15	
Якби я був відсутній в університеті цілий тиждень, то ніхто б цього і не помітив	53,6	16,4	9,7	8	4,4	3,5	3,9	0,5	2,18	
Я гублюся в загальній масі студентів	45,1	18,3	12,1	11,4	5,3	4,5	2,9	0,4	2,39	

12, Якою мірою Ви задоволені діяльністю таких органів студентського самоврядування в університеті? ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1 – ЗОВСІМ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ, 5 – ДУЖЕ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ

	Зовсім незадоволений				Дуже задоволений		Без відповіді	Середнє
	1	2	3	4	5	6		
Конференція студентів та аспірантів університету	16,1	18,8	40,7	17	5,3	2,1	2,76	
Студентський парламент університету	17,2	21,8	32,8	18,3	7,6	2,3	2,77	
Студентська Рада гуртожитків університету	19,4	17,2	35,3	15,8	8	4,2	2,75	
Студентська Рада Студентського містечка університету	19,2	18,5	37,5	15	5,5	4,3	2,68	
Конференції студентів та аспірантів факультетів (інститутів) університету	13,7	16,8	41,2	18,6	6,5	3,2	2,87	
Студентський парламент факультетів (інститутів)	15,7	17,1	37,6	19,5	7,2	2,9	2,85	
Наукове товариство студентів та аспірантів (НТСА)	15,4	15,6	38,1	18,3	9,8	2,7	2,91	

13, Чим Ви плануєте займатися після закінчення університету? (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ ТРЬОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ)

	% до всіх
Вступити на навчання до аспірантури	31,8
Працювати за фахом в держустанові/ на держпідприємстві	22,5
Працювати за фахом у науково-дослідницькому закладі	13,7
Працювати за фахом у комерційній установі	38,6
Працювати, але не за фахом	19,1
Відкрити власну справу	34,1
Отримати освіту за іншою спеціальністю	24,1
Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	37,8
Я не думаю поки що про це	6,4
Інше	3,5
Без відповіді	0,2

14, Яке з наведених висловлювань найкраще відповідає Вашим власним перспективам пошуку роботи після закінчення навчання?

	% до всіх
Я не буду мати складнощів з пошуком роботи	15,9
Я буду мати лише невеликі складнощі з пошуком роботи	20,1
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїм запитам	29,9
Я буду мати складнощі з пошуком роботи, яка б дійсно відповідала моїй освіті	11,8
Я буду мати значні складнощі з пошуком роботи	4,3
Я не знаю	15,7
Без відповіді	2,3

15. Ким Ви себе вважаєте в першу чергу? (ОБЕРІТЬ ЛИШЕ 1 ВАРІАНТ)

	% до всіх
Мешканцем села, району або міста, в якому Ви проживали до вступу в університет	5
Мешканцем регіону (області або декількох областей), в якому Ви проживали до вступу в університет	2,6
Громадянином України	52,5
Представником свого етносу, нації	7,8
Громадянином колишнього Радянського Союзу	1,6
Громадянином Європи	6,6
Громадянином світу	13,8
Інше	8,9
Без відповіді	1,2

16. Чому Ви надали б перевагу, якби могли обирати: (ОБЕРІТЬ ЛИШЕ 1 ВАРІАНТ)

	% до всіх
Мати власну справу	53,6
Невеликий, але стабільний зарібок і впевненість у завтрашньому дні	21,7
Невеликий зарібок, але більше вільного часу	4,9
Багато працювати і багато заробляти, нехай навіть без особливих гарантій на майбутнє	18,9
Без відповіді	0,8

17. Які події, на Вашу думку, були найбільш визначальними в історії України ХХ-ХХІ століть: (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ 3 ВАРІАНТІВ)

	% до всіх
Перша Світова війна	8,8
Чорнобильська катастрофа	26,1
Проголошення незалежності України	57,1
Революція 1917 року	8
Колективізація	1,8
Утворення СРСР	10,9
Помаранчева революція	12,3
Фінансова криза 2008/2009 року	9,4
Голодомор	20,7
Президентські вибори 2010 року	7,2
Сталінські репресії	4,7
Розпад СРСР	27,6
Революція на граніті	1,2
Прийняття Конституції України	21,9
Велика Вітчизняна війна	35,5
Розгортання руху Опору у 1940-х роках (ОУН, УПА)	7,7
Перебудова 1986-1990рр.	8,2
Інше	1,8
Без відповіді	1,6

18. В якій мірі для Вас важливо:

ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 4, ДЕ 1-ЗОВСІМ НЕ ВАЖЛИВО, а 4- ДУЖЕ ВАЖЛИВО

	Зовсім не важливо	Скоріше не важливо	Скоріше важливо	Дуже важливо	Важко відповісти	Без відповіді
Можливість навчатись, працювати, відпочивати за кордоном	2,6	7,7	24,9	62,2	2,1	0,5
Безпека сім'ї	0,1	0,8	5,3	88,8	4,5	0,6
Повага до батьків та старших	0,4	2,3	18,5	74,7	3,8	0,2
Порядок в країні	1,3	4,2	23,8	66	4,1	0,6
Підтримка з боку друзів, колективу	1	4,1	26,4	64,7	3,6	0,2
Підтримка справедливості в суспільстві	2	5,7	30,8	56,3	4,9	0,3
Життя у ладу із самим собою	0,7	2	17,5	74	5,4	0,3
Стабільність, впевненість у завтрашньому дні	0,7	4,5	22,5	67,5	4,5	0,3
Допомога ближньому	1,8	6,7	37,7	50,3	3,1	0,3
Бездоганна репутація	5,9	17,3	40,3	33	3	0,6
Наявність великої пропозиції різноманітних товарів та послуг	5,1	20,5	45,5	25,1	3,1	0,7
Професійна кар'єра	0,3	5,2	29,7	60,4	3,9	0,5
Високий статус у суспільстві	3,2	14	39,6	39,6	3,1	0,6
Можливість жити, не звертаючи увагу на владу	3,7	11,3	29,7	49,5	5,4	0,4
Підтримка національних традицій	4,4	16,2	36,9	37,7	4,3	0,5
Громадянські права	0,7	6,4	30	58,4	4,1	0,4
Терпимість до оточуючих	4,1	11,5	43,3	36,9	3,8	0,4
Недоторканність приватної власності	1,8	5,5	24,6	63,3	4	0,7
Добрі стосунки із сусідами	6,5	18,2	41,1	30,5	3	0,7
Релігійність	18,1	22,7	31,8	23,3	3,7	0,5
Повага до державної влади	13,7	24,8	37,5	19,5	3,8	0,7
Обов'язки перед суспільством	6,8	21,2	44,6	22,9	3,9	0,7
Право на проведення акцій протесту	12,5	24,5	28,4	29,8	3,6	1,2
Матеріальний добробут	0,9	3,6	24,3	67,1	3,3	0,7
Підтримка конкуренції	4,1	14,9	45,4	29,5	5,3	0,7
Запровадження цензури ЗМІ	24,6	22,8	25	21,3	5,4	0,9
Підтримка з боку держави	4,3	10,7	33,8	47,2	3,5	0,7

19. Чи могли б Ви сказати щодо себе, що Ви пишаєтесь:

	Так	Ні	Без відповіді
Своєю країною	38,6	57,2	4,3
Своєю родиною	92,8	5,6	1,6
Своїм рідним містом (селом)	70,3	26,4	3,3
Тим, що Ви – громадянин України	64,6	31	4,4
Своїм статусом студента КНУ	88,8	9,3	2

20. Чи відчуваєте Ви себе в нашій країні вільною людиною?

	% до всіх
Так	23,8
Скоріше так	39,4
Скоріше ні	16,9
Ні	6,6
Важко відповісти	12,4
Без відповіді	0,7

21. Як Ви вважаєте, чого, в першу чергу, сьогодні не вистачає українцям (ОБЕРІТЬ НЕ БІЛЬШЕ 3 ВАРІАНТІВ)?

	% до всіх
Матеріального добробуту	45,7
Культури, вихованості	50,7
Працьовитості	11,3
Робочих місць	20
Моральних принципів	22,4
Допомоги з боку держави	26,6
Впевненості у собі	11,9
Політичних прав	6,9
Поваги до свого минулого	12,1
Можливості відпочити	3,3
Стабільності, впевненості у завтрашньому дні	49,4
Об'єднуючої національної ідеї	24,6
Інше	3,5
Без відповіді	1,3

22. Скажіть, будь ласка, наскільки Ви цікавитесь політикою?

	% до всіх
Дуже цікавлюсь	13,8
Цікавлюсь загалом	41,9
Мало цікавлюсь	26,8
Зовсім не цікавлюсь	11,7
Важко сказати	3,4
Без відповіді	2,4

23. Якою мірою Ви можете погодитись з такими твердженнями?

(ДАЙТЕ ОЦІНКУ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 1 ДО 5, ДЕ 1- ЗОВСІМ НЕ ПОГОДЖУЄТЕСЬ, А 5 – ЦІЛКОМ ПОГОДЖУЮСЬ)

	Зовсім не погоджуюсь				Цілком погоджуюсь	Важко сказати	Без відповіді	Середнє
В країні повинна зберігатися свобода слова	1,2	2,2	9,5	18	67,3	1,6	0,2	4,51
Іммігранти становлять небезпеку для місцевого населення	18,7	20,2	31	16,6	11	2,5	0	2,81
Люди з невиліковною, важкою хворобою мають право на евтаназію (піти з життя за допомогою лікарів)	16,5	10	19,6	16,4	26,7	10,4	0,3	3,30
Не бачу нічого поганого в тому, щоб мати спільні справи з людьми нетрадиційної сексуальної орієнтації	16,7	10,9	17,1	16,4	35,3	3,4	0,2	3,44
Свобода вибору та волевиявлення є більш важливими, ніж стабільність та порядок в країні	18,4	21,6	28,7	14,6	10,2	6,3	0,2	2,75
Люди, які були позбавлені волі, заслуговують, щоб до них ставились так само з повагою, як і до інших людей	7,4	18,1	28,5	22,3	17,2	5,9	0,5	3,25
Всі люди повинні бути рівними перед законом	0,9	1	6,3	12,4	77,8	1,3	0,3	4,68
Краще мати власний бізнес, навіть якщо є великий ризик банкрутства	5,9	13,1	30,3	24,8	16,9	8,4	0,4	3,37
Треба забезпечувати рівні умови для професійної конкуренції, навіть якщо це особисто не вигідно	4	9,4	27,8	28,4	21,8	8,1	0,5	3,60
Ринкова економіка найкращий шлях розвитку для України	3,1	5,1	21,7	29,5	27,8	11,9	0,8	3,84
Потрібно завжди відстоювати свої права, навіть якщо це може вимагати значних зусиль	0,7	2,2	11	27,5	55,3	2,4	0,8	4,39
Кожна людина, незалежно від статусу та походження, повинна нести відповідальність за свої протизаконні дії	0,7	1,2	4,1	13,6	77,9	1,7	0,8	4,71
Кожна людина самостійно несе відповідальність за своє життя та добробут	2,1	2,6	13,1	28,7	50,2	2,6	0,8	4,27

24. На Ваш погляд, в нашій державі повинна бути:

	% до всіх
Одна державна мова українська	74,3
Дві державних мови українська та російська	14,9
Мені байдуже	8,6
Без відповіді	2

25. Якою мовою Ви б хотіли, щоб розмовляли Ваші діти?

	% до всіх
українською	40,2
російською	6,9
в рівній мірі і українською, і російською	42,4
іншою	8,2
мені байдуже	3,2
Без відповіді	1,4

26 – 27 Рівень орієнтацій студентів на постматеріальні та матеріальні цінності (за методикою Р. Інглехарта)

	% до всіх
Чисті постматеріалісти	7,7
Чисті матеріалісти	27,3
Змішані групи матеріалістів та постматеріалістів	50
Без відповіді	14,9

**28. Назвіть, будь-ласка, тип зайнятості (роботи) Ваших батьків в даний час:
ВІДМІТЬТЕ ПО ОДНОМУ ВАРІАНТУ В КОЖНОМУ З СТОВПЧИКІВ**

	Батько	Мати
Професійний політик, керівний працівник держaparату	2,5	0,3
Керівник (заступник керівника) підприємства, установи, сільгоспдприємства	11,4	4,9
Службовець держaparату (посадова особа)	5,3	6,7
Спеціаліст технічного профілю (з вищою або середньою спеціальною освітою)	12,4	6,8
Спеціаліст у галузі науки, культури, охорони здоров'я, освіти, дошкільного виховання (з вищою або середньою спеціальною освітою)	7,2	22,4
Працівник правоохоронних органів, військовослужбовець	5,9	1,1
Підприємець у великому або середньому бізнесі	10,2	7,4
Займається дрібним бізнесом, індивідуальним підприємництвом	10,3	7,6
Службовець з числа допоміжного персоналу	2,2	3,5
Кваліфікований робітник	7,2	9,1
Різнороб, підсобний робітник	1,4	0,7
Працівник сільгоспдприємства	0,6	0,7
Фермер	0,5	0,2
Непрацюючий пенсіонер	2,4	2,5
Домогосподар(ка)	0,1	12,7
Не має постійного місця роботи, але підробляє у різних місцях залежно від обставин	2,3	1,7
Не працює і не має ніяких джерел доходу	0,7	1,2
Зареєстрований безробітний	0,8	0,2
Інше (напишіть)	1,4	1,4
Немає батька/матері	5,5	1,4
Важко відповісти	3,9	2,8
Без відповіді	5,7	4,5

29. Який найвищий рівень освіти отримали Ваші батьки?

	Батько	Мати
Неповну середню освіту	0,3	0,4
Повну середню освіту	5,4	4,4
ПТУ на базі неповної середньої освіти	1,8	1,6
ПТУ на базі повної середньої освіти	4,9	3,1
Неповну вищу освіту (молодший спеціаліст – диплом технікуму, училища, коледжу)	12,7	14,9
Вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, спеціаліст, магістр)	61,5	68,1
Має науковий ступінь	5,9	3,7
Без відповіді	7,4	3,7

30. Вкажіть, будь ласка, вік Ваших батьків. (Розподіл віку батьків студентів)

	Середній вік	Наймолодший вік	Найстарший вік
Батько	47	31	70
Матір	45	22	65

31. Яка кількість дітей у Вашій батьківській родині ?

Найменша кількість дітей в батьківській родині - 1 дитина, а найбільша кількість - 8 дітей.

32. Вкажіть тип житла Вашої родини (МОЖЕТЕ ОБРАТИ ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ)

	% до всіх
Приватний будинок	33,7
Частина приватного будинку	2,6
Квартира у приватній власності	65,2
Спільна (комунальна) квартира	1,8
Гуртожиток	2
Орендована квартира	1,8
Інше	0,7
Без відповіді	0,3

33. Визначте, будь ласка, матеріальний стан Вашої батьківської родини за останні 2-3 місяці

	% до всіх
Коштів вистачає лише на продукти харчування	3,9
Коштів вистачає і на продукти харчування, і на одяг, однак покупка речей довготривалого використання (телевізора, холодильника тощо) викликає деякі складнощі	22,9
Коштів вистачає на все необхідне, але нам не до заощаджень	25,9
Коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження	25,7
Живемо у повному достатку	12,7
Важко сказати	7,3
Без відповіді	1,6

34. Звідки Ви отримуєте гроші для життя під час навчання в університеті?

	% до всіх
Підтримка батьків	83,7
Прибутки чоловіка/дружини	3,3
Стипендія	62,7
Підробіток під час навчання	22,7
Підробіток під час канікул	9,6
Державна допомога	3,8
Без відповіді	0,5

35. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте на даний момент?

	% до всіх
Живу разом з батьками	44,2
Винаймаю квартиру / кімнату	6
Живу у власній квартирі	6
Проживаю у студентському гуртожитку	41,5
Інше	1,6
Без відповіді	0,7

36. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства?

	% до всіх
В Києві	38,2
В обласному центрі України	20,1
В районному центрі України	16,4
У невеликому місті в Україні	9,6
В СМТ в Україні	3,2
В селі в Україні	7,6
За межами України, в місті	1
За межами України, в селі	0,3
Через часті переїзди в мене не лишилось вражень про місто / село мого дитинства	0,6
Інше	1,5
Без відповіді	1,7

37. Вкажіть область, в якій Ви проживали до вступу в університет?

	% до всіх
АР Крим	1,2
Вінницька область	3,8
Волинська область	1,9
Дніпропетровська область	2
Донецька область	2,2
Житомирська область	3,5
Закарпатська область	0,6
Запорізька область	1,4
Івано-Франківська область	1,7
Київська область	9,2
Кіровоградська область	1,5
Луганська область	0,7
Львівська область	1,5
Миколаївська область	0,7
Одеська область	1,1
Полтавська область	2,9
Рівненська область	2,5
Сумська область	2,3
Тернопільська область	1,7
Харківська область	0,8
Херсонська область	1,9
Хмельницька область	3
Черкаська область	3,6
Чернівецька область	0,8
Чернігівська область	3
м,Київ	42,6
м,Севастополь	0,2
Без відповіді	2,1

38. Де Ви плануєте проживати після закінчення університету?

	% до всіх
В Києві	62,2
Повернусь до рідного міста / села	4,5
Переїду до іншого міста в межах України	2,6
Планую виїхати за кордон	19,8
Інше	6,8
Без відповіді	4,2

39. Якою мовою Ви спілкуєтесь в побуті?

	% до всіх
Українською	30,1
Російською	35,5
Українською і російською в рівній мірі	31,2
Інше (вказіть)	1,8
Без відповіді	1,4

40. Форма Вашого навчання в університеті

	% до всіх
Бюджетна	75
Контрактна	24,5
Без відповіді	0,5

41. Ваша стать

	% до всіх
Чоловіча	35,8
Жіноча	62,9
Без відповіді	1,3

42. Ваш сімейний стан:

	% до всіх
Одружений / заміжня	2,1
Перебуваю у громадянському шлюбі	4,3
Неодружений / незаміжня	92,3
Розлучений / розлучена	0,2
Вдівець / вдова	0,2
Без відповіді	0,9

43. Чи маєте Ви дітей?

	% до всіх
Ні, не маю	98,4
Так, маю	0,8
Без відповіді	0,8

44. Кількість дітей, які мають студенти.

Кількість дітей	Кількість студентів, які мають дітей	% до всіх опитаних студентів
Одна дитина	3	0,2
Дві дитини	5	0,4
Три дитини	1	0,1